2024/2283

2024.10.10.

AZ EURÓPAI PARLAMENT (EU) 2024/2283 ÁLLÁSFOGLALÁSA

(2024. április 11.)

az Európai Vegyianyag-ügynökség 2022. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről szóló határozat szerves részét képező megjegyzésekkel

AZ EURÓPAI PARLAMENT,

— tekintettel az Európai Vegyianyag-ügynökség 2022. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről szóló határozatára,

— tekintettel eljárási szabályzata 100. cikkére és V. mellékletére,

— tekintettel a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság véleményére,

— tekintettel a Költségvetési Ellenőrző Bizottság jelentésére (A9-0135/2024),

A. mivel bevételi és kiadási kimutatása ([1]) szerint az Európai Vegyianyag-ügynökség (a továbbiakban: az ügynökség) 2022-es pénzügyi évre szóló végleges költségvetése 114 777 691 EUR volt, ami 2021-hoz képest 5,83 %-os növekedést jelent; mivel az ügynökség költségvetését főként két bevételi forrásból finanszírozzák, nevezetesen a beszedett díjakból és az Unió általános költségvetéséből származó hozzájárulásból;

B. mivel a Számvevőszék az ügynökség 2022. évi pénzügyi évre vonatkozó éves beszámolójáról szóló jelentésében (a továbbiakban: a számvevőszéki jelentés) megállapítja, hogy kellő mértékben megbizonyosodott az ügynökség éves beszámolójának megbízhatóságáról, valamint arról, hogy az annak alapjául szolgáló ügyletek jogszerűek és szabályszerűek;

C. mivel az ügynökség közbeszerzési ágazatát illetően 2022-re vonatkozóan nem jelentettek korrekciós intézkedéseket igénylő problémákat, és a korábbi évek ellenőrzései és értékelései alapján sem voltak folyamatban lévő vagy még függőben lévő korrekciós intézkedések;

D. mivel az ügynökség belső ellenőrzési rendszereit illetően 2022-re vonatkozóan nem jelentettek korrekciós intézkedéseket igénylő problémákat, és a korábbi évek ellenőrzései és értékelései alapján sem voltak folyamatban lévő vagy még függőben lévő korrekciós intézkedések;

Költségvetési és pénzgazdálkodás

1. megelégedéssel veszi tudomásul, hogy a 2022-es pénzügyi év során tett költségvetés-ellenőrzési erőfeszítések eredményeként a folyó évi kötelezettségvállalási előirányzatok költségvetési végrehajtási aránya 98,61 %-os volt, ami 2021-hez képest 0,23 %-os szerény mértékű csökkenést jelent, továbbá hogy a folyó évi kifizetési előirányzatok végrehajtási aránya 85,06 %-ot ért el, ami 2021-hez képest 1,17 %-os csökkenést jelent;

2. emlékeztet arra, hogy az ügynökséget az 1907/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel ([2]), az 1272/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel ([3]) és az 528/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel ([4]) összhangban az ipar által fizetett díjakból és egy uniós kiegyenlítő hozzájárulásból finanszírozzák; kiemeli, hogy a díjak egyszeri jellege és a vegyipari szereplők stratégiai döntéseitől való függése miatt nagy a bizonytalanság a díjak összegét és időzítését illetően; emlékeztet arra, hogy a Bizottság 2020-ben azt ígérte, hogy javaslatot készít az ügynökség irányításának megerősítése és finanszírozási modellje fenntarthatóságának növelése érdekében; ragaszkodik ahhoz, hogy a Bizottság haladéktalanul mutassa be ezt a javaslatot;

3. megelégedéssel nyugtázza, hogy az 1907/2006/EK rendelet szerinti végső regisztrációs határidő 2018-as lejárta óta 2022-ben első alkalommal nőtt az ügynökség díjbevétele, miközben kismértékben csökkent műveleteit illetően az uniós finanszírozástól való függése;

([1]) HL C 453., 2022.11.29., 39. o.

([2]) Az Európai Parlament és a Tanács 1907/2006/EK rendelete (2006. december 18.) a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH), az Európai Vegyianyag-ügynökség létrehozásáról, az 1999/45/EK irányelv módosításáról, valamint a 793/93/EGK tanácsi rendelet, az 1488/94/EK bizottsági rendelet, a 76/769/EGK tanácsi irányelv, a 91/155/EGK, a 93/67/EGK, a 93/105/EK és a 2000/21/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 396., 2006.12.30., 1. o.).

([3]) Az Európai Parlament és a Tanács 1272/2008/EK rendelete (2008. december 16.) az anyagok és keverékek osztályozásáról, címkézéséről és csomagolásáról, a 67/548/EGK és az 1999/45/EK irányelv módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az 1907/2006/EK rendelet módosításáról (HL L 353., 2008.12.31., 1. o.).

([4]) Az Európai Parlament és a Tanács 528/2012/EU rendelete (2012. május 22.) a biocid termékek forgalmazásáról és felhasználásáról (HL L 167., 2012.6.27., 1. o.).

Teljesítmény

4. megjegyzi, hogy az ügynökségé a főszerep az Unió vegyi anyagokra vonatkozó jogszabályainak a közegészség és a környezet, valamint az innováció és a versenyképesség érdekében történő végrehajtásában; megállapítja, hogy az ügynökség összegyűjti, értékeli és terjeszti a vegyi anyagokkal kapcsolatos információkat, segíti a vállalatokat a jogszabályoknak való megfelelésben, és előmozdítja a vegyi anyagok biztonságos használatát;

5. megjegyzi, hogy az ügynökség a munkaprogram 93 %-át hajtotta végre, és a 2022-ra tervezett 162 egyedi fellépésből és outputból 151-et teljesített, 8 fellépés pedig a terveknek megfelelően még folyamatban van; megjegyzi továbbá, hogy a három „be nem fejezett" fellépéshez tagállami hozzájárulásra lett volna szükség, vagy a munkafolyamat prioritásának megszüntetésére;

6. megjegyzi, hogy az ügynökség alapvető feladatainak ellátására és az Európai Bizottság támogatására összpontosított a vegyi anyagokra vonatkozó fenntarthatósági stratégiájának az igazgatótanács által a 2019–2023-as stratégiai tervben és a 2021-ben végzett felülvizsgálatban meghatározott iránymutatással összhangban történő végrehajtásában;

7. felhívja a figyelmet azokra a kihívásokra, amelyekkel az ügynökség 2022-ben szembesült, beleértve a nem hatékony engedélyezési rendszert, amelyet 2021-ben azonosítottak, és a hatvegyértékű króm alkalmazása iránti kérelmek növekvő számát, amely növekedés 2023-ban is folytatódni fog, megnehezítve a tudományos bizottságok véleményalkotási kapacitását, valamint a tapasztalt tagok hiányát; megjegyzi továbbá, hogy a biocid hatóanyagokra vonatkozóan kevés értékelőjelentés-tervezetet nyújtottak be a tagállamok, ami akadályozza az értékeléseknek az 528/2012/EU rendelet értelmében 2024 végéig történő befejezését; kiemeli, hogy a hatóanyagokra vonatkozó cselekvési tervvel összhangban az ügynökség az elmúlt években erőfeszítéseket tett annak érdekében, hogy támogassa a tagállamokat a további előrelépésben;

8. üdvözli az ügynökség által az állatkísérletek alternatíváinak előmozdítása érdekében végzett tevékenységeket, valamint az e munka hatékonyságának és láthatóságának növelése érdekében tett lépéseket;

Hatékonyság és hasznok

9. elismerését fejezi ki az ügynökségnek a hatékonyság növelésére irányuló stratégiájáért, amely teljesítményalapú irányítás révén hozzáadott értéket kíván elérni, valamint a tervezést és a jelentéstételt támogató új eszközök kifejlesztéséért, amelyek felhasználóbarátabbak, jobb jelentéstételi képességeket biztosítanak és időt takarítanak meg a teljes személyzet számára; megjegyzi, hogy a jelentéstételi szempontokat felülvizsgálták annak érdekében, hogy azok jobban tükrözzék az ügynökség munkaprogramját, és lehetővé tegyék az ügynökségi szintű célkitűzések és az egyes alkalmazottak célkitűzéseinek jobb összekapcsolását;

10. megjegyzi, hogy 2022-ben az ügynökség az infrastrukturális kapacitás optimalizálását is megkezdte az informatikai infrastruktúra többletkapacitásának minimalizálása érdekében, és hogy az év második felének eredményei azt mutatják, hogy az ügynökség körülbelül 25 %-kal tudta csökkenteni az ilyen infrastruktúra használatát (mind a CPU, azaz a processzorok, mind az RAM, azaz a memória esetében); üdvözli az optimalizálásra irányuló erőfeszítéseket, és ösztönzi az ügynökséget, hogy folytassa erőfeszítéseit e tekintetben;

11. megállapítja, hogy az ügynökség továbbra is megosztja belső ellenőrzési részlegét az Európai Unió Űrprogramügynökségével (korábban Európai GNSS Ügynökség); megjegyzi, hogy az ügynökség és az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság rendszeres kapcsolatot tart fenn munka- és felsővezetői szinten, ahol az együttműködési lehetőségeket rendszeresen értékelik (a munkaprogramok részletes felülvizsgálata révén), és kiaknázzák;

12. megjegyzi továbbá, hogy az ügynökség folytatta stratégiai együttműködését az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatósággal az IUCLID adatformátumnak a számításifelhő-szolgáltatásai révén nyújtott szolgáltatásként történő biztosítása terén az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság 1107/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ([5]) alapján végzett munkájához, és ennek eredményeként a meglévő informatikai platformokra építve méretgazdaságosságot sikerült elérni;

13. emlékeztet arra, hogy fokozni kell az ügynökség digitalizációját a belső működés és irányítás tekintetében, de az eljárások digitalizációjának felgyorsítása érdekében is; hangsúlyozza, hogy az ügynökségnek továbbra is proaktívnak kell lennie e tekintetben, hogy elkerülhető legyen az ügynökségek közötti digitális szakadék; felhívja azonban a figyelmet arra, hogy minden szükséges biztonsági intézkedést meg kell tenni a kezelt információk online biztonságát fenyegető kockázatok elkerülése érdekében; ragaszkodik a különösen Oroszországból vagy Kínából eredő kibertámadások vagy beszivárgási kísérletek elleni fellépéshez;

([5]) Az Európai Parlament és a Tanács 1107/2009/EK rendelete (2009. október 21.) a növényvédő szerek forgalomba hozataláról, valamint a 79/117/EGK és a 91/414/EGK tanácsi irányelvek hatályon kívül helyezéséről (HL L 309., 2009.11.24., 1. o.).

14. üdvözli, hogy az ügynökség az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatósággal együttműködve lépéseket tett az „egy anyag – egy értékelés” elv előmozdítására a hatóanyagok veszély- és kockázatértékelése nagyobb következetességének biztosítása érdekében;

Személyzeti politika

15. tudomásul veszi, hogy 2022. december 31-én a létszámterv végrehajtása 98,07 %-os szintet ért el: az uniós költségvetés értelmében engedélyezett 467 ideiglenes alkalmazotti álláshelyből (ugyanannyi, mint 2021-ban) 458-re neveztek ki ideiglenes alkalmazottat; megállapítja, hogy ezen felül 128 szerződéses alkalmazott, 48 ideiglenes alkalmazott, 5 tanácsadó és 2 kirendelt nemzeti szakértő dolgozott az ügynökségnél 2022-ben;

16. emlékeztet a nemek közötti egyensúly biztosításának fontosságára a személyzet körében, és ezzel összefüggésben üdvözli, hogy az ügynökség cselekvési tervet vezetett be a 2022-ben elfogadott sokszínűségi és befogadási chartája célkitűzéseinek végrehajtására, amelynek célja a nemek közötti egyensúly elérése a vezetőségben, egyéb, a befogadást célzó intézkedések mellett; kéri az ügynökséget, hogy számoljon be a mentesítésért felelős hatóságnak a cselekvési terv végrehajtásáról; elismeri, hogy ezen a területen időbe telik eredmények elérése; megjegyzi azonban, hogy az ügynökség felső- és középvezetői körében a nemek közötti egyensúly kis mértékben csökkent: az álláshelyek 76 %-át férfiak (2021-ben 82 %), 24 %-át nők (2021-ben 18 %) töltötték be; megjegyzi a nemek közötti egyensúly tekintetében, hogy a teljes személyzet 261 férfiból (45 %) és 317 nőből (55 %) áll;

17. megelégedéssel jegyzi meg, hogy 2022. december 31-ig a hivatal 26 tagállamból vett fel alkalmazottakat; megjegyzi, hogy a személyzet 32 %-a a hivatal székhelye szerinti tagállam állampolgára; emlékeztet a földrajzi egyensúly fontosságára, és ösztönzi a hivatalt, hogy tegyen további intézkedéseket a kiegyensúlyozott és méltányos földrajzi képviselet biztosítása érdekében; aggodalmának ad hangot azonban az ügynökség felső- és középvezetésében megfigyelhető földrajzi kiegyensúlyozatlanság miatt, ugyanis csak egy közép-kelet-európai igazgató dolgozik ezen a szinten; kitart amellett, hogy javításokra van szükség; kéri az ügynökséget, hogy erről számoljon be a mentesítésért felelős hatóságnak;

18. megjegyzi, hogy az ügynökség irányelveket dolgozott ki az emberi méltóság védelmére, valamint a lelki és szexuális zaklatás megelőzésére, és az ügynökség tagja a bizalmi személyek ügynökségközi munkacsoportjának; várakozással tekint jelentésük és ajánlásaik elé; megjegyzi, hogy 2022-ben nem számoltak be zaklatási esetekről, és ösztönzi az ügynökséget, hogy a folytassa és javítsa az ilyen esetek jövőbeli megelőzésével kapcsolatos munkát;

19. megjegyzi, hogy 2022 márciusától az ügynökség személyzete fokozatosan visszatért az ügynökség épületeibe, mely folyamat végén 2022 októberében új hibrid munkavégzési szabályokat vezettek be; ezzel összefüggésben megjegyzi, hogy az új szabályok előmozdítják a rugalmasságot és a személyzet önrendelkezését, miközben az irodában való rendszeres heti jelenlét révén fenntartják a társadalmi kohéziót és az együttműködést;

20. megállapítja, hogy az ügynökség jobban kihasználta a belső mobilitást annak érdekében, hogy munkája során megfeleljen a tudományos-technikai és adminisztratív szakértelem iránti növekvő igényeknek; megjegyzi, hogy ez karrierjavítási lehetőségeket kínált, és ezáltal hozzájárult az ügynökség személyzetének motiválásához, valamint a magas szintű teljesítmény, a folyamatos javulás és a reagálóképesség kultúrájának fenntartásához; üdvözli, hogy a munkavállalók motiválása és a készségek fejlesztése érdekében az ügynökség új kezdeményezéseket is bevezetett, beleértve a mentorálást és a coachingot;

21. hangsúlyozza, hogy megfelelő létszámú személyzetet kell biztosítani ahhoz, hogy teljesíthető legyen az európai zöld megállapodás és a vegyi anyagokra vonatkozó uniós fenntarthatósági stratégia, a körforgásos gazdaságra vonatkozó cselekvési terv és különösen a szennyező anyag-mentességi célkitűzés, valamint az ezekhez kapcsolódóan megnövekvő feladatok;

Az összeférhetetlenségek megelőzése és kezelése, valamint az átláthatóság

22. megjegyzi, hogy tevékenységeinek alapos kockázatértékelése alapján az ügynökség azonosította azokat a folyamatokat és alfolyamatokat, amelyek szükségessé teszik az összeférhetetlenségek kezelését; megjegyzi továbbá, hogy mindezen folyamatok során a folyamat felelőse minden alkalommal, amikor a személyzet valamely tagját feladattal bízzák meg, felülvizsgálja az éves érdekeltségi nyilatkozatokat, míg egyes érzékeny folyamatok esetében ezt a személyzet tagjának eseti nyilatkozatával egészítik ki, amely szerint a személyzet tagja nem érdekelt;

23. üdvözli, hogy a munkaviszony megszűnése utáni összeférhetetlenségi gyakorlat javítása érdekében az igazgatótanács legutóbb 2023 júniusában felülvizsgálta az ügynökség összeférhetetlenségi politikáját; megjegyzi, hogy a bevezetett változtatások – az Európai Számvevőszék ajánlásaival és a mentesítésért felelős hatóság korábbi években tett észrevételeivel összhangban – megerősítik annak szisztematikus nyomon követését, hogy az ügynökség volt alkalmazottai megfelelnek-e a munkaviszony megszűnése utáni kötelezettségeknek;

24. megállapítja, hogy az ügynökség honlapján közzéteszi a felső vezetés és az érdekcsoportok képviselőinek találkozóit;

25. üdvözli, hogy 2022-ben az ügynökség új elektronikus eszközt vezetett be az ügynökség munkájához hozzájáruló külső szakértők éves érdekeltségi nyilatkozatainak összegyűjtésére és felülvizsgálatára, további biztosítékot nyújtva a folyamatra vonatkozóan;

26. megelégedéssel veszi tudomásul, hogy az ügynökség csalás elleni stratégiáját az igazgatótanács legutóbb 2022 decemberében vizsgálta felül, és hogy a stratégia az ügynökségen belüli csalásellenes kultúra fenntartására és továbbfejlesztésére, valamint a kulcsfontosságú politikák és eljárások rendszeres felülvizsgálatára összpontosít; megjegyzi, hogy a stratégia megerősíti a belső korrupcióellenes mechanizmust azáltal, hogy meghatározza a csalásmegelőzéssel kapcsolatos szerepeket és felelősségi köröket, valamint a csalás elleni küzdelemben részt vevő eszközöket és erőforrásokat; üdvözli, hogy az ügynökség teljes személyzete 2022-ben csalás elleni képzésen vett részt; megelégedéssel veszi tudomásul, hogy az ügynökség iránymutatásokkal rendelkezik a visszaélést bejelentő személyek számára annak érdekében, hogy az ügynökség alkalmazottai bejelenthessenek minden olyan tevékenységet, amely ellentétes a közérdekkel;

27. emlékeztet arra, hogy az ügynökség döntéshozatali eljárásait úgy alakították ki, hogy azok egyértelműek és nyitottak legyenek, és hogy kiegyensúlyozott végeredményt biztosítsanak, észszerű tudományos megközelítés alapján; megjegyzi, hogy az ügynökség és a tagállamok azon szándékára vonatkozó információk, hogy anyagokat vizsgáljanak meg vagy dokumentációt hozzanak létre, online elérhetők, így a vállalatok hozzáférhetnek azokhoz az adatokhoz, amelyekre a megalapozott üzleti döntések meghozatalához szükségük van; megjegyzi továbbá, hogy az érdekelt felek akkreditált szervezetei megfigyelőként részt vehetnek a tudományos üléseken, kivéve, ha bizalmas üzleti információk miatt zárt ülést kell tartani; megjegyzi továbbá, hogy az ügynökség tudományos bizottságainak gondolatait, véleményeit és következtetéseit véleményekben és jegyzőkönyvekben rögzítik, és ezeket online közzéteszik;

28. emlékeztet annak fontosságára, hogy az ügynökség munkájának ismertebbé tétele érdekében a polgárok körében legyen láthatóbb a médiában, az interneten és a közösségi médiában;

Egyéb megjegyzések

29. üdvözli, hogy 2022-ben az ügynökség kiberbiztonsági politikát fogadott el, és az informatikai rendszerre kiterjedő kockázatértékelést végzett; megjegyzi továbbá, hogy az ügynökség bevezette a biometrikus hitelesítés lehetőségét, javította a biztonsági műveleti központ láthatóságát, valamint tesztelte a hiba miatti átkapcsolást az adatközpontok között;

30. megelégedéssel veszi tudomásul, hogy 2022-ben az ügynökség csatlakozott a PPMT (az Európai Bizottság közbeszerzési irányítási eszköze) kísérleti szakaszához annak érdekében, hogy tesztelje ezt az e-közbeszerzési eszközt (mielőtt az 2023-ban teljes mértékben bevezetésre kerül); tudomásul veszi, hogy az ügynökség már bevezetett más e-közbeszerzési eszközöket, például az eTendering vagy az eSubmission eszközöket, és ezzel párhuzamosan 2022-ben megújította a Cloudia-ra – a Hansel (a finn hatóságok központi beszerző szerve) e-közbeszerzési platformjára – való előfizetését annak érdekében, hogy a Hanselen keresztül lebonyolított valamennyi közigazgatási beszerzés teljes mértékben digitalizálódjon;

31. megállapítja, hogy 2022-ben sikeresen megújították az ügynökség környezetvédelmi vezetési és hitelesítési rendszerét (EMAS) és ISO 14001 tanúsítványát; megelégedéssel veszi tudomásul a számvevőszéki jelentés alapján, hogy az ügynökség azon ügynökségek közé tartozik, amelyek éves környezetvédelmi nyilatkozatot adnak ki;

32. kiemeli, hogy az ügynökség – amennyire az a jelenlegi szabályozási keretek között lehetséges – folytatta erőfeszítéseit az állatkísérletek fokozatos megszüntetésére Európában; megjegyzi, hogy az ügynökség három módon mozdítja elő az állatkísérletek alternatíváit: anyagok csoportjaira való összpontosítás külön stratégia révén, beruházás az alternatívákat és az új megközelítési módszereket előmozdító nemzetközi tevékenységekbe, valamint az ügynökség rendelkezésére álló adatok hozzáférhetővé tétele; megismétli az ügynökséghez intézett felhívását, hogy gyorsítsa fel a fokozatos megszüntetés folyamatát; megjegyzi továbbá, hogy az ügynökség együttműködik a Bizottsággal és más érdekelt felekkel annak érdekében, hogy támogassa a Bizottságot a vegyi anyagokra vonatkozóan végzett állatkísérletek teljeskörű felváltására irányuló ütemterv kidolgozásában;

33. üdvözli, hogy az ügynökség folytatta különböző intézkedések végrehajtását nyilvános és online jelenlétének erősítése érdekében a weboldala új verziói és számos frissítése révén, a négy másik ügynökséggel létrehozott, „One Health One Environment” nevű közös Instagram-csatorna révén, valamint a közösségi médiában való jelenléte révén; rámutat ezzel összefüggésben az általános média lefedettség erősödésére, és az ügynökség közösségimédia-mérőszámainak növekedésére 2022-ben 2021-hez képest;

34. a mentesítő határozatot kísérő horizontális jellegű egyéb észrevételei tekintetében utal az ügynökségek teljesítményéről, pénzgazdálkodásáról és ellenőrzéséről szóló, 2024. április 11-i állásfoglalására ([6]).

([6]) Elfogadott szövegek, P9_TA(2024)0280.